

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2005-152-0204
Dok.: LBN40652

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. S 1467 fra medlem af Folketinget Simon Emil Ammitzbøll (RV).

Spørgsmål:

”Hvorledes stiller ministeren sig til muligheden for at udruste samtlige anklagemyndigheder med en anklager specialiseret i hate crimes med ansvar for kontrol og udvikling af arbejdet mod alle typer af hate crimes, som Sverige har gjort det siden 2002?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende og hvortil jeg kan henholde mig:

”I anledning af spørgsmålet har jeg indhentet oplysninger om ordningen i Sverige med hensyn til behandlingen af sager vedrørende såkaldt ”hate crime”.

Det er oplyst, at den svenske rigsadvokat i november 2002 fastsatte retningslinier for bekæmpelse af ”hate crimes”. I retningslinierne defineres ”hate crimes” som hetz mod befolkningsgrupper, ulovlig diskriminering, homofobiske lovovertrædelser, trusler og vold mod folkevalgte samt alle andre lovovertrædelser, hvor motivet har været at krænke en person, en befolkningsgruppe eller en anden gruppe af personer på grund af race, hudfarve, nationalitet eller etnisk oprindelse, tro, seksuel orientering eller andre lignende omstændigheder.

I retningslinierne er det bl.a. fastsat, at der ved hver anklagemyndighed skal være udpeget en anklager, som har til opgave at samordne indsatsen mod ”hate crimes”, ligesom der skal være mindst én anklager, der har til opgave at varetage anklagerfunktionen i sager om ”hate crimes”.

Endvidere er det i retningslinierne bl.a. fastsat, at alle lovovertrædelser, hvor der er et "hate crime" motiv, skal prioriteres, at anmeldelser om "hate crimes" skal overvåges og analyseres, og at retsforfølgningen skal være hurtig.

Det kan også nævnes, at der er etableret en kundskabsbank på anklagemyndighedens intranet, hvor der kan søges information bl.a. om domme i sådanne sager.

Herudover er der for nylig i forbindelse med en omstrukturering under den svenske rigsadvokat etableret et udviklingscentrum i Malmø, der skal følge udviklingen og føre tilsyn i sager vedrørende "hate crime" samt samle og udbrede viden på området.

I Danmark gælder for sager om overtrædelse af straffelovens § 266 b om racediskrimination, hvori der er rejst sigtelse, at der skal ske forelæggelse for Rigsadvokaten til afgørelse af tiltalespørgsmålet. Derudover skal Rigsadvokaten underrettes om anmeldelser om overtrædelse af straffelovens § 266 b, hvor politimesteren afviser at indlede efterforskning eller indstiller en påbegyndt efterforskning. Retningslinier herom er fastsat i Rigsadvokatmeddelelse nr. 4/1995.

I disse sager er der således etableret en ordning, der giver mulighed for på landsplan at sikre en ensartet praksis for tiltale og for at føre tilsyn med behandlingen af sagerne.

Det er Rigsadvokaturens opfattelse, at sagerne både af politiet og anklagemyndigheden behandles grundigt og på en måde, der ikke viser et behov for at udpege anklagere, der er særligt specialiseret i disse sager. Hertil kommer, at der i forhold til antallet af politikredse er forholdsvis få sager om overtrædelse af straffelovens § 266 b, hvor der er grundlag for at rejse sigtelse for overtrædelse af straffelovens § 266 b. I årene 2001-2004 blev Rigsadvokaturen således forelagt henholdsvis 13, 17, 12 og 7 sager af denne art, og i 2005 er der indtil nu kun forelagt to sager.

Jeg finder på den baggrund ikke, at der er grundlag for på nuværende tidspunkt at udbygge den eksisterende ordning vedrørende overtrædelser af straffelovens § 266 b, således at der i hver politikreds udpeges en særlig anklager til at varetage behandlingen af disse sager.

Derimod vil jeg tage initiativ til at etablere en ordning, hvorefter domme om overtrædelse af straffelovens § 266 b bliver tilgængelige på Rigsadvokatens hjemmeside på Internettet eller på POLNET (politiets landsdækkende intranet), således at anklagere hurtigt kan skabe sig et overblik over domspraksis, der kan anvendes ved overvejelserne om anklagemyndighedens strafpåstand og som dokumentation for hidtidig retspraksis under domsforhandlingen.

For så vidt angår andre sager, der kan henføres under begrebet "hate crime", som det defineres af den svenske anklagemyndighed, herunder f.eks. sager om vold eller trusler, hvor motivet har været at krænke en person eller en gruppe af personer på grund af race, etnisk oprindelse, tro eller seksuel orientering, og sager om ulov-

lig diskriminering, bemærkes, at disse sager ikke skal forelægges for eller indberettes til Rigsadvokaturen.

Politiets Efterretningstjeneste modtager imidlertid fra politikredsene underretning om kriminelle forhold og hændelser, der kan tænkes at have racistisk baggrund, og som er rettet mod udlændinge, samt forhold med mulig racistisk/religiøs baggrund. Formålet med ordningen er at give tjenesten mulighed for at vurdere, om der kan konstateres tegn på udøvelse af en mere organiseret og systematiseret kriminel virksomhed, der udspringer af racisme og fremmedhad.

Jeg er endvidere bekendt med, at regeringen i juni 2005 indgik en aftale med Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne om regeringens integrationsplan "En ny chance til alle". Ifølge pkt. 5.1. i denne aftale skal der i efteråret 2005 fremsættes et lovforslag om ændring af straffeloven, der har til formål at opnå en skærpelse af straffen for forbrydelser, f.eks. vold og trusler, der er begået med baggrund i offerets lovlige ytringer i den offentlige debat.

I aftalen indgår også, at der skal etableres en indberetningsordning, således at Rigsadvokaten kan følge lovens praktiske udmøntning, og at man samtidig skal undersøge muligheden for, at en indberetningsordning også kan omfatte vold eller trusler begået med baggrund i offerets seksuelle orientering.

Jeg finder på denne baggrund, at spørgsmålet om at udpege anklagere i de enkelte politikredse, der kan koordinere indsatsen i sådanne sager og eventuelle andre sager, der må anses at falde under begrebet "hate crime", herunder også sager om overtrædelse af straffelovens § 266 b, bør overvejes nærmere i forbindelse med etableringen af den nævnte indberetningsordning."